

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Czesztochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 1 mk. 50 fen., kwartalnie 4 mk. 50 fen. za odnośne do domu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 10 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz petirow jedenastołowy na I kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wiersz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 — 2 po poł. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZESZTOCHOWA, ulica Panny Maryi Nr. 38. — Telefon Nr. 53.

ZE ZJAZDU NAUCZYCIELI.

Pierwszy dzień zjazdu nauczycielstwa ziemi Piotrkowskiej rozpoczął się wczoraj w poniedziałek, a poprzedziło go nabożeństwo, odprawione na intencję zjazdu w kościółku Im. Marii.

Po Mszy św. odprawionej przez seniora prefektów miejscowych ks. kanonika Ciesielskiego, zebrani wysłuchali podniosłej przemowy, w której ks. pref. Ciesielski podkreślił szczerne zadania nauczycieli w państwie polskim, zachęcając ich do pracy dla dobra Ojczyzny.

Po skończonym nabożeństwie przybyli uczestnicy zjazdu i liczni nauczyciele miejscowi udali się do sali Straży ogniowej, gdzie też zauważyliśmy prócz licznie przybyłych gości p. nadburmistrza miasta Czesztochowy dr. J. Marczewskiego, proboszcza parafii św. Zygmunta ks. kan. M. Fulmana, proboszcza parafii św. Barbary ks. kan. Nassalskiego, ks. pref. Jelińskiego z Piotrkowa i wielu bardzo przedstawicieli duchowieństwa ziemi Piotrkowskiej.

Obecni uczestnicy zjazdu czytają niemal wszystkie artykuły naszego „Gonia Czesztochowskiego” — „Witajcie!” i oczekują na otwarcie zjazdu, co też niebawem uczynił dyr. Płodowski i po krótkim przemówieniu zaprosił do prezydium na przewodniczącego obradom, dyr. Kujawskiego z Warszawy, a na wice-przewodn. dyr. Ignacego Grabińskiego z Zawiercia i Koźmińskiego z Sosnowca; na asesorów dyr. Kłossą z Łodzi, ks. Makowskiego z Włocławka, Zawiszę z Lindowa i Koczura z Dankowic.

Nowy powitanie.

Pierwszy powitał zebranych serdecznymi słowy imieniem zarządu m. Czesztochowy nadburmistrz dr. J. Marczewski, poczem przemówił ks. kan. M. Fulman w imieniu Rady Op. m. Czesztochowy i jako proboszcz parafii św. Zygmunta składał uczestnikom zjazdu życzenia pomyślnej i owocnej pracy.

Trzeci z kolei mówca prezes T.O. Szkol. p. M. Jurakowski w podniosłym przemówieniu witał nauczycielstwo.

Obrady.

W imieniu przybyłych dziękował mówcom dyr. Kujawski, poczem udzielił głosu p. Chmielewskiemu z Warszawy, który w zastępstwie nieobecnego p. Stypińskiego wygłosił bardzo ciekawy i pełen nieznanymi nie raz uczestnikom zjazdu szczegółów o działalności Stow. Nauczycielstwa Polskiego.

Mówca w ogólnym zarysie skreślił obfity plan pracy Stowarżyszenia.

Drugi z kolei referat na temat: „Systemat szkolnictwa w Polsce” wygłosił dyr. Kujawski.

Doświadczenia innych ludów, mówił dyr. Kujawski, pozwalają nam wysnuwać wnioski, że należy całokształt szkolnictwa

wościach charakteru narodowego. Budowa trzeba gmach narodowy na nowo, rzecz zrozumiała, że musi być pewien okres przejściowy, ale nie może on trwać długo.

Do korzystania z oświaty ma prawo każdy.

Szkola nasza powinna wychować dziecko polskie na wolnego obywatela, mając wspólne z rodziną, tło—religię Chrystusową.

Każdym swym słowem szkoła winna rozwijać ducha narodowego, winna prawdy naukowe wskazywać. W szkole wszystkie dzieci muszą być traktowane jednakowo. Należy w młodości pielęgnować myśl wolną, całe wychowanie musi stać na gruncie prawdy.

W dalszym ciągu mówca omawiał system szkolnictwa, któryby był możliwie prosty i dla całej Polski dostępny.

Następnie referent demonstrował tablice i dowodził, że szkole powszechnej na wsi należy podzielić na dwa stopnie: pierwszy — dzieci od lat 7 do 9-ciu.

Szkoly zawodowe powinny kształcić młodzież w ten sposób, aby już po skończeniu lat 20-u młodzieńcy mogli pracować samodzielnie. Należy otoczyć opieką terminatorów i otwierać dla nich kursa.

Omawiając szkolnictwo wyższe, referent zaznaczył, że do szkół wyższych muszą się udawać młodzieńcy dojrzały umysłowo, zdolni i zasobni w pewien całokształt podstaw do studiów wyższych.

Programy szkolne, zdaniem mówcy, powinny obejmować tyle, aby uczniowie nie byli przepracowani, zresztą non multum sed multa.

Identyczność programów szkół nie jest rzeczą pożądaną.

Mówiąc o zadaniach nauczyciela, dyr. Kujawski zaznaczył, że kto się nie czuje dobrze wśród młodzieży, ten nie powinien się poświęcać temu zawodowi.

W dalszym ciągu mówca omawiał złe wynagradzanie u nas nauczycieli i porównywał stosunki polskie z Szwecją i innymi państwami, gdzie nauczycielstwo wynagradzane jest o wiele lepiej niż w Polsce.

Należy tworzyć seminarja, uniwersytety ludowe.

Roczne wydatki szkoły powszechnej wyniosą prawdopodobnie 30 milj. rubli rocznie. Młode państwo polskie nie znajduje jednak takich środków, a więc powinno zaciągnąć wielką pożyczkę oświatową, a może znaleźć się tacy, którzy ją [zrealizują—zakonażył dyr. Kujawski.

Następne referaty.

Następne, niemniej ciekawe i bogate w swej treści referaty wygłosili pp. Henryk Ryglar z Warszawy O działalności Komisji Pedagogicznej przy Stow. Nauczycielstwa Polskiego

ski o nauce współczesnej mówić będzie dopiero jutro.

Obrady popołudniowe.

O godz. 4 po poł. w lokalach gimnazjów T. O. S. i p. Chrzanowskiej odbywały się narady sekcji szkół średnich i początkowych, gdzie wygłoszono szereg referatów żywo obchodzących nasze nauczycielstwo.

WOJNA.

Komunikat angielski.

Główna kwatera donosi dnia 19 sierpnia:

Na wschód i północ od Ypern czynna jest artylerja. Pomimo silnego oporu przeciwnika osiągnięto po bitwie pod Lens postępy.

Trzy nowe ataki wrogów na nasze pozycje były odrzucone przez nas. Nieprzyjacielskie skupianie armji w bliskości st. Auguste zostało przez naszą artylerję rozproszone.

Komunikat francuski.

Sprawozdanie urzędowe z dnia 17 sierpnia w południe:

W Belgji rozchwiał się całkowicie atak niemiecki na nowe pozycje francuskie po obydwu stronach Stenbeck.

Wczoraj z nastaniem nocy wykonali niemcy po energicznym ostrzeżeniu działowem silny atak na stanowiska francuskie zgęra 2 kilometry szerokim pomiędzy młynem Veciere a wzgórzem Caliphornie. Odrzucony ogniem francuskiej artylerji i piechoty, nie zdolali na żadnym punkcie dojść do stanowisk francuskich.

Moone ich ataki kilkakrotnie ponawiane na niedawno zdobyte przez francuzów pozycje na wschód od Cerny rozchwiały się również, przynosząc atakującemu dotkliwe straty krwawe.

Kancelarz a nota Ojca św.

BERLIN, 20 | 8. Dziś we wtorek 21 b.m. Kancelarz Rzeszy poruszy w komisji głównej parlamentu notę pokojową Ojca św.

Atak lotniczy na Fryburg.

BERLIN, 20 | 8. Nieprzyjacielska eskadra lotnicza, składająca się z 7 aeroplanów, ukazała się wczoraj nad miastem i z dużej wysokości rzuciła na miasto dużą ilość bomb. Odlamkami z szyb ranione 4 osoby, 3 budynki uszkodzone. Jeden z aparatów nieprzyjacielskich został stracony przez niemieckiego lotnika.

Cesarz Wilhelm w Wilhelmshafen i na Helgolandzie.

Główna kwatera. 20 | 8. Jego Cesarska Mość odwiedził w sobotę przed południem w towarzystwie szefa administracji i sekretarza stanu ministra marynarki flotę znajdującą się w Wilhelmshafen, zrobił przegląd załóg znajdujących się w porcie sił morskich i nastę-

floty tamże znajdującej się, na Helgoland.

Jedną z łodzi podwodnych, która akurat wracała z obfitego połowu, i meldując o zatopieniu 23,000 ton, została przywitana osobiście przez Cesarza sygnałem „Witajcie”.

Następnie przed opuszczeniem statku wydał Cesarz następujący telegraficzny rozkaz do wszystkich sił morskich:

Po otrzymaniu przed chwilą wiadomości, że wznowione ataki nieprzyjacielskie dla przełamania naszego morskiego frontu we Flandrii zostały skutecznie odparte, miałem możność przekonać się dzisiaj z odwiedzin mojej floty i umocnień Helgolandu o sile i pewności także tego frontu.

Wszystkim siłom morskim wodnym, podwodnym, powietrznym i Helgolandu za skuteczną i pełną wysiłku celową pracę, składam gorącą podziękę.

Flota powinna nadal dowieść, że nie zawiedzie zaufania, które ja i ojczyzna w niej pokłada.

Jako wyraz mojej wdzięczności ofiaruję do uznania szefa floty żelazne krzyże.

Wilhelm I R.

30 zebrani pokojowych.

GENEWA, 20 | 8. „Petit Journal” donosi, że w jednym z departamentów Francji zapowiedziane było na niedzielę 30 wieców w sprawie omówienia kwestji zawarcia pokoju.

Koalicja chce w tym roku wymusić decyzję.

GENEWA, 20 | 8. „Daily Chronicle” pisze o bitwie we Flandrii, że ona świadczy tylko o usiłowaniach koalicji wymuszenia wszelkimi środkami decyzji wojny światowej w tym roku.

Nie chcą walczyć.

BERN, 20 | 8. „Telegrafen Union” dowiaduje się ze Stokholmu, że drugi pułk polski w Rosji uchylił się od wypełnienia rozkazu udania się na front.

Wszelkie wysiłki dowództwa, by zmienić to postanowienie, nie odniosły skutku.

Dotychczas nie wiadomo, jakie skutki pociągnął ten fakt za sobą.

Odpowiedź za 2 tygodnie.

LUGANO, 20 | 8. W Watykanie panuje przekonanie, że w ciągu dwu tygodni nastąpi odpowiedź państw walujących na notę pokojową.

Amerika o propozycji Ojca świętego.

BERN, 20 | 8. Do „Mätina” donoszą z Nowego Jorku: Prezydent Wilson zachowuje ścisłą rezerwę w stosunku do pokojowej noty papieskiej. Odczytanie prezydenta przypuszcza, że jego punkt widzenia nie uległ żadnej zmianie; to znaczy, że prezydent uważa, iż koalicja niejednokrotnie już ogłaszała swoje cele wojenne i że teraz jest kolej na Niemcy bliżej określić ich cele wojenne.

Bądź co bądź Wilson jest zdania, że na odezwę Ojca św. koalicja musi dać odpowiedź, uprzednio się co do tego porozumiewszy. Wilson w każdym razie w imieniu Stanów Zjednoczonych przesłał odpowiedź Papieżowi, ponownie objaśniając szczegółowo cele wojenne Ameryki.

Jak się powodzi anglikom w Rosji?

„Baseler Ztg.” pisze, że tak jak na półwyspie Kola, tak samo w okolicy Archangielska ujeli Anglicy ster władzy w swe ręce i obejmują coraz większe przestrzenie. Ludność rosyjska nie wszędzie przyjmuje Anglików

gościnnie, gdyż w okolicy Archangielska doszło do ostrej sprzeczki wojsk rosyjskich angielskich, w czasie której Rosjanie spalili Anglikom wielkie zapasy żywności.

Chwila bieżąca.

— Według doniesienia petersburskiej „Börsenzeitung”, wykryto usiłowania wykradzenia z archiwum senatu aktu wrzeczenia się tronu przez cesarza Mikołaja.

— Według ostatnich wiadomości zjazd ministrów państw neutralnych we wrześniu w Stokholmie zdaje się być zapewnionym.

— Kwakucja Petersburga odbywa się, jak twierdzą dzienniki ukraińskie, bardzo szybko. Wiele fabryk już przeniesiono do Juzówki.

— Rosyjski rząd tymczasowy nie ma zamiaru odmówić socjalistom rosyjskim wydania paszportów na wyjazd do Stokholmu.

— Rotterdamski „Nieuwe Courant” stwierdza, że wystąpienie Rosji z koalicji jest kwestją najbliższego czasu, jeżeli pokój nie będzie zawarty przed zimą.

— Niemiecka prasa szwajcarska pisze, że nie nadszedł jeszcze właściwy moment do podjęcia rokowań pokojowych.

— Rząd hiszpański, opiekujący się interesami niemieckimi w Liberji, otrzymał od swego przedstawiciela w Monrowi depezę, że Liberja wypowiedziała dnia 4 b. m. wojnę Niemcom.

— „National Zeitung” przestrzega przed pokładaniem przesadnych nadziei w interwencji Papieża.

— Granicę rosyjsko-szwedzką zamkniętą przed niedawnym czasem z rozporządzenia rządu tymczasowego do dnia 14 sierpnia, obecnie otwartą.

— Generał Brusilow mianowany został dowódcą jednej z armii operujących na froncie rumuńskim.

— „Obserwator Romana” pisze: Nota Ojca św. wywołała we Włozzech głębokie uczucie radości.

Co słychać nowego?

Kontrrewolucja

Jak twierdzi rosyjski dziennik „Prawda”, czynione są poważne przygotowania do kontrrewolucji przez wpływowych obywateli ziemskich i część korpusu oficerskiego, cieszącego się powagą wśród swoich odziałów.

Ziemiaństwo domaga się rozwiązania Rady robotników i przywrócenia regentury jednego z wielkich księstw.

Przygotowania w Galaczu.

Rumuńska forteca Galacz jest od miesiąca zamkniętą dla ruchu osób cywilnych. Banki i wiele ludności opuściło Galacz na skutek rozporządzenia wojsk.

Jeśli Rosja otrzymała amunicyję od Anglii.

Według Hendersona Rosja otrzymała od Anglii: 500 milionów funtów szterlingów w pożyczkach, a w materjałach: 150,000 ton metalu, 500 motorów lotniczych, 700 dział, 3500 karabinów maszyn, 800,000 karabinów, około 4 milionów ciężkich pocisków i tysiące samochodów.

Bejlis—sędzią.

Na zebraniu ziemskim w Płoskirowie właścianie obrali na sędziów pokoju 6 dawnych sędziów a także Polaka Czerwińskiego, ukraińca Kruślaka i żyda Bejlisa, znaczącego ze słynnego w swoim czasie procesu.

„Un się milił”.

Pojechali na wycieczkę
Icek z Jojnetem. Widzą rzeczkę,
A nad rzeczką koła drzewa
Wiejskie chłopie gra i śpiewa:
„Płynie strumyk, wartko płynie,
Hej, po polskiej, hej, krainie!”
Jojne się na dowcip sili,
Mówiąc: „Icusz, un się milił”
Icek na to minę stroił:
„Miszlisz, że ta woda stoi?”
„Ja wim dobrze, una lecil!
Ale pozkaj rok, dwa, trzeci
To sam powiesz: Baju, baju.
Ze to rzeka w polskim kraju,
Bo nim dziesięć lat upłynie
Una będzie w Palestynie!”

Z Warszawy.

Zamówienia w Rosji.

Kilka firm technicznych, utrzymujących biura centralne w Warszawie i filje w Moskwie, Kijowie, Charkowie itd., otrzymało od swoich zastępców wiadomości pocztą o zamówieniach jakie wpłynęły od nowych urzędów tamtejszych. Niektóre zamówienia według tych relacji wynoszą znaczne sumy.

Podrożenie piwa.

Browary warszawskie w ostatnich dniach podniosły cenę wiadra piwa o 1 markę 25 fen. Od Nowego Roku jest to już czwarta podwyżka cen piwa.

KRONIKA.

Dzisiejsze zebranie ziemianek.

Przewodnicząca częstoch. Kola Ziemianek uprzejmie prosi wszystkie członkinie o jaknajliczniejsze przybycie na zebranie dziś we wtorek do sali biblioteki parafji św. Zygmunta, w celu dokonania wyborów nowego zarządu.

Dzisiejsze zebranie Tow. Rolniczego.

Dzisiaj we wtorek 21 bm. o godz. 10 i pół rano w siedzibie Towarzystwa (Piłkna 4) odbędzie się zebranie własności w sprawie dostawy zboża.

Stow. właścicieli nieruchomości chrześcijańskie.

Dowiadujemy się, iż ustawa częstochowskiego Stow. właścicieli nieruchomości chrześcijańskie została zalegalizowana. Niebawem odbędzie się organizacyjne zebranie.

Z niedzielni.

Niedziela ubiegła należała do pięknych dni letnich, które jednak zbliżają się ku końcowi. Dlatego też kołystano z pięknej pogody i wyruszone tłumnie w stronę pól, które bez łanów zrytnych wyglądały już nieco inaczej i tylko lasy nie straciły nic ze swej świeżości i tobną nadal ożywczym zapachem żywocznym, którym rozkoszowali się częstochowianie w lasach ostrowskich; dokąd wyjechało na dzień niedzielny bardzo wiele osób.

Dzień znacząca na sympatyczny cel internowanych żołnierzy polskich cieszył się powodzeniem, a osiągnąłby jeszcze większe, gdyby organizatorzy jego poinformowali o nim ogół za pośrednictwem prasy, gdyż dla wielu mieszkańców Częstochowy ukazanie się kwasterek na ulicach było niespodzianką, co nie wpłynęło dodatnio na wynik kwesty.

Dużym powodzeniem cieszyła się zabawa w parku 8 Maja, a wieczorem ruszono tłumnie do teatrów „Paryskiego” i „Odeonu”, gdzie jak zwykle demonstrowane były urozmaicone i efektowne obrazy.

Razem...

Członkowie częstochowskiej Rady miejskiej zjdy, łącznie z dwoma ławnikami Magistratu żydami, utworzyli „zjednoczenie”, którego prezesem jest radny G. Kohn.

Z Deputacji Żywnościowej.

Na 3-em posiedzeniu Deputacji w dn. 15 sierpnia r. b. rozpatrywano następującą sprawę:

W okresie od 1 do 14 sierpnia Deputacja otrzymała 46 wagonów węgla a, który sprzedawano w składach na mocy kuponów karty. Otrzymało obietnicę, że pod adresem Deputacji ma w krótkim czasie nadejść 300 wagonów węgla. Wągiel ten, w miarę nadejścia będzie sprzedawany ludności za kuponami. W sprawie zakupu i dostawy węgla prowadzi się usilne starania.

W miarę nagromadzenia większej ilości drzewa, zakupy którego idą dość pomyślnie. Deputacja przystąpi w odpowiedniej chwili do sprzedaży tego drzewa.

Deputacja otrzymała do tej pory 8 wagony kartofli wozosnyh, kartofle dobre i zdrowe. Cena ustanowiona została bardzo niska, za 6 funtów 65 fenigów, przy tej cenie Deputacja nie tylko, że niema żadnych zysków, lecz ponosi pewne straty, aby ukrócić wyzysk spekulantów, zmuszona była przyjść z pomocą ludności miasta i naznaczyć tak niską cenę. Dążenia te, niestety nie spotkały się z uznaniem konsumentów, gdyż część ludności obalamucena przez spekulantów, wstrzymała się od zakupu kartofli, motywując tem, że znajdujące się w posiadaniu Deputacji kartofle są sgnie i nie nie warte. Zdaniem Deputacji, należało powyższy fakt stwierdzić u źródła, a nie dawać pomocy fałszywym pogłoskom spekulantów. Na razie sprzedaż kartofli została wstrzymana, gdyż cały zapas został sprzedany. W miarę nadejścia nowych transportów będzie nakuczniłana dalsza sprzedaż kartofli.

Ponieważ warunki materialne wogóle znacznie się pogorszyły, a szczególnie trudne są w Częstochowie, Deputacja przyjmując pod uwagę z jednej strony daleko niedostateczne wynagrodzenie pracowników Deputacji, a z drugiej strony ciężki stan ekonomiczny miasta, nanosi zaistniałe podnieś przeważającej części pracowników płacę do 10 proc. ogólnej miesięcznej sumy wynagrodzenia.

Dalej upoważniło Zarządzącego Deputacją do udzielenia w poszczególnych wyjątkowych wypadkach pracownikom pozwoleń na korzystanie z pomocy lekarskiej w granicach ścisłego określonej na rok bilansowy sumy.

Wskutek wielkich upałów i nieustannej suszy.

Listy drzew przedwcześnie powiodły i mają wygląd jesienny, zwłaszcza u drzew lipowych są one już cytrynowo-białe, krzewy zaś orzechów laskowych zafarbowały się na kolor ciemno-brunatny.

O podatku mieszkaniowy.

Ze strony urzędowej otrzymujemy co następuje:

„W najbliższych dniach tutejsze organy policji doręczą piśmienne zawiadomienia o nałożeniu podatku mieszkaniowego za r. 1917.

Opodatkowanych w m. Częstochowie i na przedmieściach wzywa się do zapłacenia przypadającego na nich podatku mieszkaniowego za r. 1917 w kasie powiatowej przy ulicy Teatralnej 16; do d. 1 października 1917 roku.

Za zaległości, które w tym dniu będą jeszcze istniały, będzie pobrany

W środę dnia 22 b. m. w rocznicę śmierci

ś. p. Marychny Bielobradek

córki sędziego odbędzie się nabożeństwo żałobne o godz. 9-ej rano w kościele parafjalnym w Kamienicy Polskiej, na które zapraszają krewnych i znajomych.

Rodzice i bracia.

dodatek karny wynoszący 25 proc.

Każdemu opodatkowanemu przysługuje prawo zażalenia przeciw opodatkowaniu

Zażalenia należy wnieść do naczelnika powiatu na piśmie w czasie od 20 | 8 do 16 | 9 b.r. i jednocześnie je uzasadnić.

Zaznacza się wyraźnie, że wniesione zażalenie nie powstrzymuje od obowiązku płacenia.

Czytelnia i biblioteka Macie-rzy.

W domu Nr. 61 przy ul. Ogrodowej, otwarta jest czytelnia i biblioteka im. Henryka Sienkiewicza—dla sfer rzemieślniczo-robotniczych.

Czytelnia czynna jest codziennie, biblioteka zaś, we wtorki, czwartki i soboty, od godz. 6 do 8 wieczorem.

Listy do Redakcji.

Szanowny Panie Redaktorze! Uprzejmie proszę o zamieszczenie w poczytnym piśmie pańskim poniższych kilku uwag, w sprawie projektowanego obchodu Kościuszkowskiego:

Na czale organizacji uroczystości ogólnonarodowych stawaj winny nie partje i koteryjki,—lecz cała zbiorowa, upoważniona do tej roli przez całe społeczeństwo. Do dnia dzisiejszego, jedyną u nas legalną organizacją, pochodzącą z wyborów jest Rada Miejska wespół z Magistratem, to też na nią spada obowiązek zorganizowania uroczystego obchodu, na cześć Wielkiego Naczelnika. Pogląd mój nie jest własnym widzeniem, czytamy bowiem w pismach warszawskich o podobnym zorganizowaniu obchodu w Warszawie.

Wytenciona obecnie inicjatywa w sprawie obchodu pochodzi od organizacji, powołanej do zupełnie innych zadań, wreszcie nie daje ona gwarancji nadania ogólnonarodowego charakteru kroczyłości, a nawet więcej—może wprowadzić nieporządane dysonanse, co jest również argumentem by nasza Rada Miejska i Magistrat sami komitet stwarzali, powołując osoby, które według ich opinii najlepiej się wywiążą z podjętych obowiązków.

W tym przyjaźń Szanowny Redaktorze wyraży szacunku i poważania z jakimi pozostaje

Jan Prüffe r.

Częstochowa, 19—8—1917 r.

Zbliża i zdaleka.**Śmierć od ukąszenia muchy.**

W Ciechocinku wywołał wielkie a smutne wrażenie tragiczny zgon śp. dr. owej Kossakowej z Kola. Ukąsiła ją w twarz podczas przechadzki jadłowita mucha. Małeńki punktik powstały po ukąszeniu, zajadynowano tylko, gdy zaś zaczęła puchnąć twarz i szyja, ratunek był spóźniony. Nieszczęśliwa młoda kobieta zmarła po trzech dniach strasznych cierpień.

Dąb pokoju.

Z Rybnika na Śląsku Górnym donoszą do „Katolika”. Po ukończeniu wojny w roku 1871 zasadzono tutaj

na pamiątkę pokoju dąb, który jednak z początkiem wojny obecnej począł ubumierać. Obecnie dąb ten został ścięty. Wśród ludu powstało mniemanie, że teraz nastanie pokój, polewał zrobiono miejsce dla nowego „drzewa pokoju”.

Kino-reklama.

Pisma niemieckie stwierdzają nie bez oburzenia, że w „Sitng. Ztg.” czytać można było przed niedawnym czasem następujące ogłoszenie:

„Tylko dni kilka! Wielka bitwa nad Sommą. Zdjęcie dokonane przez urzędowy związek film. i fotografii. Podczas zdjęcia 8 „operatorów” przypała życiam swą śmiałość”.

O pobór koni.

W powiecie wrocławsko-nieszawskim przewidywany w miesiącach sierpniu i wrześniu pobór koni nie odbędzie się.

Z ostatniej chwili.**Największy komunikat niemiecki.**

BERLIN. Urzędowe donoszą dnia 20 sierpnia.

Zachodni plac boju.

Front nast. tronu ks. Raprechta Bawarskiego.

Na bojuwisku flandryjskim była po nieudaniu się angielskich ataków raanych na południe od Langemarck bitwa ognia znacznie mniejsza niż dni poprzednich.

W Artois była działalność artylerji tylko na północ-zachód od Lens silna. Kilkakrotnie odparto angielskie oddziały wywiadowcze.

Front wojsk niemieckiego następcy tronu.

Bitwa pod Verdun rozpoczęła się dzisiaj rano po obydwóch przegach Mozy od lasu pod Ayocourt, aż do lasu Courriers (23 kilometrów) silnymi atakami francuzów. Walka artylerji trwała wczoraj przez cały dzień i całą noc bez przerwy z największą gwałtownością. Dzisiaj rano poprzedził bardzo silny ogień huraganowy ataki piechoty. Francuzi obsadzili bez walki grzbiet Tailion na wschód od Mozy, który od marca b.r., jako linję obronną opuszczono i który tylko osobne posterunki strzegły.

Tu wycofano się w ciągu dnia wczorajszego planowo i bez przeszkód. Na wszystkich innych miejscach szerokiego frontu bojowego jest walka w pełnym biegu.

16 nieprzyjacielskich samolotów i 4 balony na uwięzi zestrzelono wczoraj. Porucznik Conterman zestrzelił 3 balony na uwięzi i 1 samolot, podniósł tem liczbe swych zwycięstw w powietrzu na 34. Zastępca oficera feldfebel Müller został 28 i 24 raz zwyciężoną w powietrzu.

Front wschodni:

Front wojsk gener. feldmarszałka ks. Leopolda Bawarskiego.

Nie nowego.

Front wojsk generała pułkownika arcycyścicia Józefa.

Niemieckie i austriacko-węgierskie wojska odrzuciły w znakomitym szturmie po obydwóch stronach doliny Oltos zacięcie się bronionych rumunów na dolinę Trotosu. Wirttemberski bataljon górniczy odznaczył się

szczególnie. Przeszło 1500 jeńców i 30 karabinów maszynowych przypro wadzone.

Grupa wojsk generała-feldmarszałka Mackensena.

Na zachodnim brzegu Seretu wznowiły się przy dworcu Marasesti silne walki, w których przeszło 2200 jeńców w naszym ręku pozostało. Na południe od ujścia Rinnikul rozbiły się silne ataki rosyjskie przed naszymi stanowiskami.

Front macedoński.
Położenie jest niezmiennione.

Pierwszy generał-kwatermistrz
Ludendorff.

DOKTOR MEDYCYN

Paweł Broniatowski

w CZĘSTOCHOWIE
ul. Panny Marji № 21.

Choroby skórne i
dróg moczowych.

Ordynuje: od 9—12 rano i od 4—7 p.p.
Panie od 12—1 po południu.

LEKARZ-DENTYSTA

Michał Grejniec

w Częstochowie
ul. Panny Marji № 10.

Choroby zębów i jamy ustnej.
przyjmuje codziennie
od 8—1 i od 5—7 wieczorem.
Ceny bardzo przystępne.

Cukier.

Na mocy rozporządzenia Władz Cywilnych cena cukru feryny z dniem 20. sierpnia r. b. podniesioną zostaje do 75 fenigów za 28 łutów.

Węgiel.

Miejska Deputacja Żywnościowa przypomina, że kupon Nr. 10. na 1 pud węgla za 75 fenigów ważny jest tylko jeszcze do dnia 25. sierpnia r. b. włącznie.

Wszyscy więc posiadacze tych kuponów winni się niezwłocznie zgłosić po zakup przypadającej ilości węgla do odpowiedzialnego składni, gdyż po wskazanym terminie żadne reklamacje uwzględniane nie będą.

Miejska
DEPUTACJA ŻYWNOSCIOWA
w Częstochowie.

Z powodu niezależnych od nas, zapowiedziane nadprogramowe przedstawienia teatralne przy kinoteatrze Paryskim, zostały przez nas odłożone.

Certowicz Czerbak

Poszukuję kondycji na wsi. Mając świadectwo z ukończenia 7-mie klasowego zakładu naukowego żeńskiego oraz 3-oh letnią praktykę wiejskiej nauczycielki, mogę przygotować ucznia lub uczenięc do 2—3 klasy. Wyjechać mogę zaraz. Adres: Administracja dla K. D.

Mieszkanie z deską dla ogrodnika i 16 okien inspektowych do sprzedania. Wiad. Dębie w ogrodzie p. Słazaka Ludwik Marcowski.

Oryginalne obrazy do sprzedania Teatralna 1 m. 2 699—

Do sprzedania dcm parterowy w dobrym punkcie handlowym ulica i rynek Wieluński Nr. 31 Wiad. Jasnogórska Nr. 9

Torf należyście wysuszony w wyborowym gatunku, wyłącznie w ładunkach wagonowych z dostawą st. Częstochowa można nabywać Teatralna Nr. 17 stróż wskazuje. 687—

Pensjonat dla piełenek Teatralna 9. 667—

Teatr „PARYSKI” ul. P. Marji 19.

Program od Niedzieli 19-go do Czwartku 23-go Sierpnia.

TOWARZYSZE GRY
czyli przyjaciele lat dziecięcych

Szkic zyciowy w 3-ch częściach na tle oryginalnych widoków zimowych w Szwecji.

Cywilna żona. czyli przestroga dla żonatych.

Farsa pełna śmiechu w 3-ch wielkich częściach

Mad program: Zemsta służby kolejowej bardzo komiczny.

Dla dzieci wejście wzbronione — Orkiestra koncertowa pod dyr. p. M. S z u l c a
Początek przedstawień: o godz. 5 1/2, w Soboty o g. 4 w Niedzielę i święta o godz. 3 pp.

Teatr „ODEON” ul. P. Marji 27.

Program od niedzieli 19 do czwartku 23 Sierpnia.

Fern Andra Dziś Fern Andra

Zerwane więzy

albo **Obowiązek i przyzwyczajenie**

Nieporównany dramat zyciowy w 5-ciu aktach, W roli głównej słynna z talentu
prejmowana piękność **Fern Andra.**

Widoki Egiptu
(Zdjęcia z natury.)

Wystrzegać się złodziei
(Wesoła komedia)

ZAKŁAD KAPIELOWO-ZDROJOWY CIECHOCINEN.

Kąpiele solankowe, błotne, kwaso-węglowe, elektryczne i inhalatorjum.

Świetne skutki lecznicze. Najtańsze utrzymanie.
Sezon wstępny od 1-go maja do 1-go czerwca. Sezon główny od 1-go czerwca do 1-go października.

Cesarski Zarząd Kąpielowy.

Dla przeprowadzenia kuracji domowej poleca się szlam, ług, wodę mineralną, wodę stołową.
Przedstawicielstwo posiada A. Szmolke, Warszawa, Marszałkowska 149

Częstochowskie Koło Okręgowe P. M. S.

otwiera z początkiem 1917/18 roku szkolnego

Seminarjum

NAUCZYCIELI LUDOWYCH

w Częstochowie

Exgaminy na kursy I i II rozpoczynają się 3-go września 1917 roku

Podania przyjmuje i wszelkich wskazówek udziela Kancelarja Seminarjum, ul. św. Barbary Nr. 15-a (oficyna) oodzieniennie od 10-12 rano.

STANISŁAW RUMSZEWICZ

adwokat przysięgły

w Częstochowie ul. Piękna № 7.
parter front (obok sądu pokoju
1-go okręgu).

Przyjmuje od 9-ej do 9 i pół rano
i od 2-ej do 5-ej po południu.

Nowootworzony chrześcijański skład. kupuje i sprzedaje po cenach umiarkowanych różnego rodzaju używane meble: pianina, maszyny do szycia i t. p. ul. Panny Marji Nr. 73 obok parku przyjmuję w komia.—

Do sprzedania 300 par sandałów drewnianych bez obicia Ost. Grosz ul. Krakowska nr. 34 w sklepie sprzedawcy monopolowych papierośw 679—

Przyjmuje się panienci na stancję warunki przystępne może być pomoc w naukach. Wiad. w „Gofnu” 695—

**Kursy dla Ochotników oraz
ZAKŁAD FROEBLOWSKI
Stanisławy Ligęzówny**

w Częstochowie, ul. Teatralna 9.
dom dr. Pisarskiej.

Zapisy pań i dzieci codziennie prócz
świąt. Kancelarja otwarta od 11—1 w
południe od 4—7 popołudniu.
Rozpoczęło zajęć 1 Września

Lekarz Dentysta

Stefan Barylski

ul. Panny Marji Nr. 49

przyjmuje od 10—12 i 3—6